

Súd: Okresný súd Skalica
Spisová značka: 8P/5/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2720200216
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Blaško
ECLI: ECLI:SK:OSSI:2020:2720200216.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Skalica sudcom JUDr. Ladislavom Blaškom vo veci starostlivosti súdu o mal. dieťa: Y. A., M.. XX.XX.XXXX, trvale bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, pracovisko Skalica, dieťa rodičov: matky L. Š., M.. XX.XX.XXXX, bytom Q.É., M. P. XXX/XX, štátny občan SR a otca D. A., M.. XX.XX.XXXX, bytom mesto Q., G. XXX, štátny občan ČR, o návrhu matky o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti manželov: Q. Š., M.. XX.XX.XXXX, a B. Š., M.. XX.XX.XXXX, obaja bytom Q.É., M. P. XXX, občania SR, za účasti Okresnej prokuratúry Skalica, takto

rozhodol:

I. Súd z r u š u j e spoločnú náhradnú osobnú starostlivosť manželom Q. Š., M.. XX.XX.XXXX a B. Š., M.. XX.XX.XXXX nariadenú rozsudkom Okresného súdu Skalica č.k. 6P/227/2013 - 41 zo dňa 12.03.2014 s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku.

II. Súd z v e r u j e maloletého Y. A., M.. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky, ktorá je oprávnená maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku.

III. Otec j e p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého Y. sumou 70 eur mesačne vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku.

IV. Na žiadosť rodičov súd styk otca s maloletým Y. n e u p r a v u j e.

V. Týmto rozsudkom sa m e n í rozsudok Okresného súdu Skalica č.k. 5P/1/2010 - 44 zo dňa 1. júla 2010 v časti úpravy rodičovských práv a povinností k maloletému Y.

VI. Súd u r č u j e nad výchovou maloletého Y. dohľad na dobu 12 mesiacov od právoplatnosti rozsudku.

VII. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka maloletého Y. A. podala na Okresnom súde Skalica dňa 14.02.2020 návrh o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti. V návrhu žiadala zrušiť náhradnú osobnú starostlivosť starých rodičov mal. Y. A., M.. XX.XX.XXXX a zveriť maloletého do jej osobnej starostlivosti s tým, že ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok a otcovi určiť výživné na maloletého Y. vo výške 100,- eur mesačne. Svoj návrh odôvodnila tým, že je matkou maloletého Y. A., M.. XX.XX.XXXX a L. J., M.. XX.XX.XXXX, ktorí boli zverení ich starým rodičom do náhradnej osobnej starostlivosti. V roku 2018 bola zrušená náhradná osobná starostlivosť u maloletého L. J.. Staršieho syna Y. A.B. nežiadala zveriť do jej starostlivosti, nakoľko rešpektovala jeho vyjadrenie, že chce zostať naďalej v starostlivosti starých rodičov, pretože si zvykol na dané prostredie. V čase podania návrhu zistila, z polročného hodnotenia,

že maloletý neprospeš v piatich predmetoch, čo znamenalo výrazné zhoršenie v porovnaní s minulým rokom. Predtým dosahoval priemerné výsledky. Po pohovore s maloletým ohľadom školských výsledkov sa dozvedela, že príprava maloletého na vyučovanie je nedostatočná, nekontrolovateľná. Maloletý nerešpektoval príkazy zo strany starých rodičov, tak ako zo strany matky. Maloletý sa sám vyjadril, že by aj on chcel bývať v spoločnej domácnosti s matkou, s bratom a s druhom matky. S otcom maloletého nežijú, otec žije v Českej republike. Otec sa so synom stretáva sporadicky, neprejavuje o neho bližší záujem.

2. Okresný prokurátor navrhol návrhu vyhovieť, zveriť maloleté dieťa do osobnej starostlivosti matky. Čo sa týka výšky výživného uviedol, že 30 eur, ktoré v súčasnosti otec platí je málo. S poukazom na príjmy otca výživné vo výške 60 eur by zodpovedalo súčasným príjmom otca. Styk nežiadal upraviť, nakoľko dieťa má 14 rokov a samé sa rozhodne, kedy sa s otcom stretne. Súhlasil s návrhom kolízneho opatrovníka uložiť dohľad nad výchovou maloletého Y. v trvaní 1 rok.

3. Kolízny opatrovník navrhol, aby súd zrušil náhradnú osobnú starostlivosť starých rodičov a zveril maloletého Y. do osobnej starostlivosti matky a určil výživné primerané potrebám maloletého a možnostiam a schopnostiam otca. Styk otca s maloletým nenavrhol upraviť. Súčasne navrhol, aby súd uložil maloletému výchovné opatrenie a to dohľad v trvaní 1 roka od právoplatnosti rozsudku.

4. Súd vykonal pojednávanie dňa 15.07.2020 v neprítomnosti starého otca B. Š., ktorý sa riadne a včas ospravedlnil, pričom súhlasil s podaným návrhom.

5. Súd vykonal vo veci dokazovanie výsluchom navrhovateľky, otca maloletého, výsluchom starej matky, kolízneho opatrovníka, správou z prešetrenia pomerov, čítaním listinných dôkazov z pripojených spisov a ostatným spisovým materiálom uvedeného zistil tento skutkový stav:

6. Naposledy bolo o úprave výkonu rodičovských práv a povinností rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Skalica č.k. 5P/1/2010 - 44 zo dňa 01.07.2010 súd zveril maloletého Y. A., M.. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky L. Š., M.. XX.XX.XXXX, počnúc dňom 1.2.2009. Otcovi určil výživné na maloletého Y. v sume 3000,- Kč mesačne a za obdobie od 1.2.2010 naďalej v sume 4000,- Kč mesačne, nedoplatok na zročnom výživnom na maloletého Y. v sume 55.000 Kč, povolil otcovi splácať v pravidelných mesačných splátkach po 500 Kč mesačne popri bežnom výživnom. Ďalej otcovi určil styk s maloletým, vždy druhú sobotu každého mesiaca v čase od 14.00 hod. do 17.00 hod. v mieste bydliska matky maloletého a v prítomnosti matky maloletého.

7. Rozsudkom Okresného súdu č.k. 6P/227/2013 - 41 zo dňa 12.03.2014 súd zveril maloletého Y. do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov: Q. Š., M.. XX.XX.XXXX a B. Š., M.. XX.XX.XXXX, s účinnosťou od 12.3.2014. Títo boli zaviazaní vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia a boli oprávnení zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok v bežných veciach. Matke bolo určené výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa stanovenú podľa osobitného zákona a otcovi bolo určené výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa stanovenú podľa osobitného zákona.

8. Z rodného listu maloletého Y. súd zistil, že maloletý sa narodil dňa 2X.XX.XXXX F. Q., ako matka je na rodnom liste zapísaná L. Š., M.. XX.XX.XXXX a ako otec D. A., M.. XX.XX.XXXX.

9. Zo správy z prešetrenia pomerov Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, pracovisko Skalica (ďalej len „kolízny opatrovník“) doručenej Okresnému súdu Skalica dňa 18.05.2020 zistil, že maloletý Y. pochádza z partnerského vzťahu L. Š., M.. XX.XX.XXXX a D. A., M.. XX.XX.XXXX, rodičia spolu dlhodobo nežijú. Na základe rozhodnutia Okresného súdu Skalica č.k. 6P/227/2013 - 41 zo dňa 12.03.2014, bol maloletý zverený do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starým rodičov Q. Š.A., M.. XX.XX.XXXX a B. Š., M.. XX.XX.XXXX. Z partnerského vzťahu matky s L. J., M.. XX.XX.XXXX pochádza maloletý L. J., M.. XX.XX.XXXX, ktorý bol rozsudkom Okresného súdu Skalica č.k. 6P/227/2013-41 zo dňa 12.03.2014 tiež zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov Q.V. Š. a B. Š.. Rozsudkom Okresného súdu Skalica č.k. 2P/55/2018 zo dňa 05.02.2019 súd zrušil na návrh rodičov náhradnú osobnú starostlivosť starých rodičov u maloletého L., pričom ten od

polovice marca 2019 býva v domácnosti rodičov v L., kde navštevuje základnú školu. Maloletý Y. bol v školskom roku 2019/2020 žiakom 7. ročníka Základnej školy Q., dosahoval veľmi slabé výsledky, čo bolo spôsobené aj jeho zdravotným stavom, príprava na vyučovanie bola slabá. V minulosti navštevoval Centrum špeciálnopedagogického poradenstva a prevencie v Skalici, nie je hodnotený z diktátov. Stará matka sa pravidelne zaujíma o prospech a správanie maloletého, pomáha mu s vypracovaním domácich úloh i prípravou na vyučovanie. Maloletý pravidelne navštevuje neurologickú ambulanciu pre epilepsiu a imunoalergiológickú ambulanciu pre syndróm dráždivého kašľa. Neurologická diagnóza vyžaduje pokojnejší režim, pravidelné kontroly, užívanie liekov, berie tiež lieky odporúčané na imunoalergiológii. Starí rodičia sa vyjadrili, že ich maloletý Y. rešpektuje, nespôsobuje vážne výchovné problémy, sú v intenzívnom kontakte s matkou a maloleťom L.. Starí rodičia súhlasia s návrhom matky na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti. Maloletý pri pohovore s kolíznym opatrovníkom bez prítomnosti starých rodičov uviedol, že polročné vysvedčenie mal zlé, škola ho nebaví. Počas pandémie sa viac nachádza v domácnosti matky v L., kde sa pripravuje do školy prostredníctvom internetu. Mama a ujo L. sú prísnejší, čo sa týka školskej prípravy, zlepšil si vyučovacie výsledky. S mamou aj ujom si dobre vychádza, s bratom si vychádza, občas sa hrajú, občas sa pobijú. Chcel by bývať s mamou a za starými rodičmi chce chodiť počas prázdnin a víkendov, doteraz to mal opačne. Je pripravený na zmenu školského prostredia. S otcom je v sporadickom kontakte, občas si spolu volajú, stretávajú sa počas návštev u babky v Brne. S otcom volal po dlhšej dobe dňa 05.05.2020, otec sa informoval ako sa maloleťmu darí, nepýtal sa nič ohľadom situácie, že by maloletý Y. chcel ísť bývať k mame. Nevedel sa vyjadriť k styku s otcom, nakoľko sa s otcom stretáva sporadicky, stará mama ani mama mu nebránia v kontakte s otcom. Stará matka A. je v kontakte s maloleťom, chodí k nej asi jedenkrát ročne na prázdniny, sú v telefonickom kontakte asi raz za týždeň. Medzi otcom a maloleťom Y. nie je vytvorený citový vzájomný vzťah. Otec si plní vyživovaciu povinnosť. Stará matka Š.Á. je zamestnaná ako pomocná kuchárka vo firme G. v Q., počas pandémie má prerušený pracovný pomer a brigádne si privyrába. Starý otec Š. poberá invalidný dôchodok. Naďalej sa mu zhoršuje zdravotný stav, má problémy so žalúdkom, obličkami a cukrovkou. Kolízny opatrovník šetrením pomerov nezistil žiadne nedostatky pri výchove a starostlivosti o mal. Y. zo strany starých rodičov ani u matky, u ktorej sa nachádza počas celej doby pandémie. Kolízny opatrovník navrhuje návrhu matky vyhovieť, zrušiť náhradnú osobnú starostlivosť, zveriť maloletého Y. do osobnej starostlivosti matky, určiť výživné primerane potrebám maloletého Y. a možnostiam a schopnostiam otca. V súvislosti s predchádzajúcimi udalosťami, ktoré smerovali k zvereniu maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov navrhli uloženie výchovného opatrenia dohľadu nad výchovou a starostlivosťou o maloletého na dobu 12 mesiacov.

10. Zo správy Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Malacky zo dňa 15.05.2020 mal súd preukázané, že v domácnosti býva matka maloletého, jej partner a ich spoločný syn J. L., M.. XX. XX. XXXX. Nad starostlivosťou maloletého L. J. bolo rozsudkom uložené výchovné opatrenie - dohľad v trvaní jeden rok od právoplatnosti rozsudku. Toto výchovné opatrenie považujú za úspešné, nakoľko splnilo svoj účel. Rodina býva v prenajatom byte v Malackách, pričom nájomná zmluva je uzavretá na dobu neurčitú. Byt bol v čase návštevy kolízneho opatrovníka čistý, uprataný a účelne zariadený. Matka pracuje v spoločnosti I.C. J. P. D.. G.. v L. na pozícii Teamleadera, jej čistý príjem je mesačne cca 900 - 1.200 eur. Pracovná doba je pôvodne trojzmená, vzhľadom na hygienické opatrenia z dôvodu pandémie je v súčasnosti upravená. Počas jej prítomnosti v práci zabezpečuje starostlivosť o maloletého jej partner. Partner matky je zamestnaný na pozícii vrátnika ubytovacieho domu, jeho čistý príjem je mesačne cca 600 eur. Príjem oboch rodičov postačuje na pokrytie výdavkov súvisiacich s bývaním a starostlivosťou o maloleté deti. Matka prispieva starým rodičom maloletého na jeho výchovu a starostlivosť sumou 60 eur mesačne, niekedy aj vyššou sumou v rámci jej finančných možností, prípadne nákupom potravín. So starými rodičmi maloletého matka komunikuje, navštevujú sa a súhlasia so zrušením náhradnej osobnej starostlivosti. Maloletý Y. navštevoval domácnosť matky zväčša počas víkendov a prázdnin. V súčasnej situácii, vzhľadom na pandemické opatrenia, je maloletý niekoľko týždňov ubytovaný u matky, ktorá mu aktívne pomáha so zvládaním online vyučovania, čo malo za následok zlepšenie školských výsledkov. Matka aktívne komunikuje so základnou školou, aby mu pomohla napraviť horšie polročné výsledky. Pán J. súhlasí so zrušením náhradnej osobnej starostlivosti, s maloleťom Y. nie je žiadny výchovný problém, maloletý ho rešpektuje rovnako ako svoju matku a v domácnosti bez problémov pomáha. Vzťah s mladším bratom sa zlepšuje. Matka má záujem a tiež má vytvorené podmienky na zabezpečovanie osobnej starostlivosti o maloletého. V navrhli uloženie výchovného opatrenia, a to konkrétne dohľadu nad výchovou a starostlivosťou o maloletého po dobu 12 mesiacov.

11. Z potvrdenia príjmov spoločnosti I. J. L. doručenej Okresnému súdu Skalica dňa 15.07.2020 mal súd preukázané, že matka mala od 05/2019 do 06/2020 priemerný mesačný čistý príjem vo výške 1.250,69 eur.

12. Z výsluchu matky súd zistil, že na podanom návrhu trvá ako aj na dôvodoch uvedených v návrhu. Navrhla, aby súd zrušil náhradnú osobnú starostlivosť a maloletého zveril do jej osobnej starostlivosti, pričom maloletého bude zastupovať ona. Otca zaviazal povinnosťou prispievať výživným vo výške 100 eur mesačne. S poukazom na vek maloletého nenavrhol styk upravovať. Maloletý býva už asi 9 mesiacov u nej v L., zlepšilo sa jeho správanie ako aj študijné výsledky. Matka má za to, že splňa všetky podmienky na to, aby súd zrušil náhradnú osobnú starostlivosť. Býva v spoločnej domácnosti s jej partnerom a ich spoločným synom L.. Pracuje v spoločnosti I. J. L.. Čistý mesačný príjem má cca 1.200 eur. Jej partner pracuje ako vrátnik s čistým priemerným mesačným príjmom 650 eur - 750 eur. Matka vlastní osobné motorové vozidlo zn. Škody Octavia, r.v. 2005. Mesačné výdavky na domácnosť má 600 eur nájomné, 300 eur splátky úverov, ostatné výdavky sú bežné. Maloletý v súčasnosti navštevuje základnú školu v Q.. Matka by chcela, aby maloletý od septembra 2020 navštevoval základnú školu v L.. Zdravotný stav maloletého je dobrý, navštevuje neurologickú ambulanciu, užíva lieky. Výdavky na maloletého sú mesačne približne 150 - 200 eur. Nemá žiadne záľuby. Maloletý L. navštevuje základnú školu v L., od septembra 3. ročník. Jeho zdravotný stav je tiež dobrý, chodí na futbal. Výdavky na maloletého L. matka uviedla cca 150 eur a 50 eur na futbal. Maloletý Y. si zvykol v L., má tam nových kamarátov a už sa mu nechce ísť do Q..

13. Z výsluchu otca súd zistil, že s podaným návrhom súhlasí, čo sa týka určenia výšky výživného, s poukazom na danú situáciu navrhol, aby mu súd uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého 60 eur mesačne. V súčasnej dobe je nezamestnaný, býva striedavo u matky, babky alebo u priateľky. V súčasnosti má príjem 4.400,- Kč za starostlivosť o jeho babku. Posledné dva roky pracoval iba brigádne ako pomocník na stavbe. Mesačne za tieto brigády inkasoval od 7.000 do 14.000 Kč. V súčasnej dobe je to zlé s brigádami z dôvodu pandémie. Mesačné výdavky uviedol cesta Q. - C. a späť mesačne 1.500,- Kč, 1.000,- Kč prispieva svojej matke na stravu a bývanie, ostatné peniaze minie na stravu, cigarety. Maloletému prispieva výživným vo výške 30 eur mesačne. Iné vyživovacie povinnosti nemá, nevlastní žiadny hnutel'ný ani nehnuteľný majetok. Každý druhý deň sa stará o babičku v rozsahu nákupov, vybavuje jej veci na úradoch, pomáha okolo domu. S maloletým sa stretáva ročne asi dvakrát, komunikujú spolu sporadicky cez internet.

14. Z výsluchu starej matky súd zistil, že súhlasí s podaným návrhom a s týmto súhlasí aj jej manžel. Maloletý je toho času v starostlivosti matky, pričom sa mu zlepšil aj prospech v škole. Matka má vytvorené podmienky na starostlivosť o maloletého. Maloletý je rád u matky a navyše sa zlepšil aj jeho prospech v škole.

15. Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

16. Podľa § 47 ods. 1 písm. e) Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť zaniká právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti.

17. Podľa § 47 ods. 2 Zákona o rodine, súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, zanedbáva maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, ak o to táto osoba požiada.

18. Podľa § 121 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

19. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na

výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

20. Podľa § 24 ods. 5 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

21. Podľa § 36 ods. 1 veta prvá a druhá Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti.

22. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

23. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

24. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

25. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

26. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

27. Podľa § 65 ods. 2 Zákona o rodine, súd postupuje rovnako aj v prípade, ak rodičia spolu žijú, alebo jeden z nich svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťatu dobrovoľne neplní.

28. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

29. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

30. Hmotnoprávnou podmienkou toho, aby súd mohol o veci opakovane rozhodnúť je zmena pomerov. V každom prípade musí ísť o podstatnú zmenu trvalejšej povahy. V danom prípade bolo z výsledkov vykonaného dokazovania preukázané, že pominuli dôvody na trvanie náhradnej osobnej starostlivosti a matke nič nebráni zabezpečiť starostlivosť o maloleté dieťa. V súčasnosti má matka maloletého Y. vytvorené vhodné výchovné i bytové podmienky pre výchovu a osobnú starostlivosť o maloleté dieťa. Maloleté dieťa sa nachádza v domácnosti matky, ktorá už v súčasnosti vykonáva starostlivosť o maloletého Y., s týmto jej pomáha jej partner, ktorého maloletý Y. rešpektuje. Maloletý Y. sa sám vyjadril, že by chcel bývať s matkou jej partnerom a mladším bratom, pričom je pripravený aj na zmenu školského zariadenia. Kolízny opatrovník dieťaťa, otec maloletého dieťaťa i okresný prokurátor súhlasili s návrhom na zrušenie spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov. Súčasne s týmto návrhom súhlasili, aj starí rodičia maloletého Y.. Súd preto zrušil spoločnú náhradnú osobnú starostlivosť manželom Š., starým rodičom maloletého Y. a zveril maloletého aj so súhlasom otca do osobnej starostlivosti matky, ktorá bude maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach.

31. Súd súčasne v zmysle § 24 ods. 1 Zákona o rodine určil, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu. Matka navrhla, aby súd zaviazal otca povinnosťou prispievať na výživu maloletého sumou 100 eur mesačne, pričom otec navrhol, aby mu bolo určené výživné vo výške 60 eur mesačne. Súd pri určovaní výšky výživného prihliadol na odôvodnené potreby oprávneného, teda maloletého dieťaťa, ako aj schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinných, teda rodičov. Pod odôvodnenými potrebami oprávneného, teda maloletého dieťaťa je nutné rozumieť potreby základné, ktorými sú strava, ošatenie, hygiena, pomerná časť nákladov za bývanie, poplatky za lekársku starostlivosť, lieky, okuliare a pod., ako aj školské a mimoškolské aktivity, šport, kultúru. Možnosti a schopnosti povinného, teda rodiča, na ktorého je dieťa výživou odkázané, sú dané jednak jeho vzdelaním, povoláním, praxou, zdravotným stavom, celkovými majetkovými pomermi a u samostatne zárobkovo činné osoby tiež mierou jeho pracovnej aktivity, kvalitou jeho práce a schopnosti uplatniť sa v konkurencii. Matka býva s maloletým v spoločnej domácnosti. Matka je zamestnaná a jej čistý mesačný príjem je cca 1.200 eur, vlastní motorové vozidlo. Matka má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletému L. J., ktorý s ňou býva v spoločnej domácnosti aj s jeho otcom, ktorý jej pomáha so starostlivosťou o maloleté deti. Súd taktiež prihliadal na to, že matka je ten z rodičov, ktorý sa osobne stará o maloleté dieťa a v poskytovaní starostlivosti o maloleté dieťa neboli zistené žiadne nedostatky, čím sa tiež podieľa na výžive maloletého dieťaťa. Maloletý Y. navštevoval 7. ročník základnej školy v Q., od septembra 2020 by matka chcela, aby navštevoval základnú školu v L.. Výdavky na maloletého matka uviedla vo výške 150 eur - 200 eur mesačne, navštevuje neurologickú ambulanciu, kde sú mu predpisované lieky, ďalej navštevuje imunoalergiológiu, kde sú mu taktiež predpisované lieky. Otec prispieva na maloletého výživným vo výške 30 eur mesačne, pričom iné vyživovanie povinnosti nemá, nevlastní žiadny hnutelný ani nehnuteľný majetok. Svoj mesačný príjem uviedol vo výške 4.400 Kč. za starostlivosť o jeho babku, posledné dva roky pracoval brigádne na stavbách pričom inkasoval od 7.000 Kč. do 14.000 Kč, v súčasnej dobe si hľadá aspoň brigády, no z dôvodu pandémie je to zložitá. Výdavky uviedol mesačne 1.500 Kč za cestovné za starou matkou, o ktorú sa stará, 1.000 Kč prispieva matke na stravu a bývanie, ostatné peniaze míňa na stravu, cigarety. Pokiaľ je povinný nezamestnaný, v tomto prípade otec, skúmajú sa dôvody takéhoto stavu, situácia na trhu práce, jeho aktivita smerujúca k získaniu zamestnania, dôvod ukončenia posledného pracovného pomeru (či už objektívny, napr. v dôsledku organizačných zmien, alebo subjektívny, napr. v dôsledku porušovania pracovnej disciplíny, resp. bezdôvodné ukončenie pracovného pomeru). Súd vychádza z možnosti pracovného uplatnenia a priemerného príjmu podľa správy o voľných miestach v danom regióne (v súčasnosti nie je nezvyklým javom ani migrácia za prácou) so zreteľom na kvalifikáciu, vek, získanú prax a ďalšie charakteristiky povinného. Súd prihliadol aj na reálnu situáciu na trhu práce, na mieru nezamestnanosti v regióne, príslušnom odbore, vekovej kategórii, dosahované zárobky v danom povolaní. Otec je zdravý, stále v produktívnom veku, čo vyplýva aj zo skutočnosti, že bol niekoľkokrát zamestnaný, teda sú u neho predpoklady zamestnať sa a zvýšiť si tak svoje príjmy. Súd mal s poukazom na uvedené preukázané, že je v možnostiach a schopnostiach otca ako pomocníka na stavbe dosahovať príjem minimálne 7.000 Kč (t.j. 263,59 eur, pozn. súdu) mesačne v čistom. Podľa súdnej praxe výživné by malo predstavovať približne 20% až 30% z dosahovaného príjmu výživou povinnej osoby a táto suma má byť rozdelená medzi osoby výživou oprávnené, pričom 20% z príjmu otca 7.000 Kč. (t.j. 263,59 eur, pozn. súdu) predstavuje 1.400 Kč. (t.j. 52,72 eur, pozn. súdu), a 30% z príjmu otca 7.000 Kč. (t.j. 263,59 eur, pozn. súdu) predstavuje 2.100 Kč (t.j. 79,08 eur, pozn. súdu). Rozpätie primeraného výživného na dieťa sa v danom prípade teda teoreticky pohybuje od 52,72 eur do 79,08 eur, pričom súd musí zohľadňovať aktuálne potreby maloletého s prihliadnutím na jeho vek a zdravotný stav. Súd dospel k záveru, že v súčasnosti s poukazom na nevyhnutné náklady dieťaťa, ktoré matka vyčíslila cca 150 - 200 eur mesačne je výživné vo výške 70 eur primerané možnostiam a schopnostiam otca ako aj odôvodnenými potrebami maloletého Y..

32. Súd styk otca s maloletým neupravoval, pretože matka nežiadala upraviť styk otca s maloletým, nakoľko otcovi v styku nebráni, na styku sa vedia dohodnúť a otec rovnako nežiadal upraviť styk.

33. Súčasnne na základe vyššie uvedeného súd zmenil rozsudok Okresného súdu Skalica č.k. 5P/1/2010 - 44 zo dňa 1. júla 2010 v časti úpravy rodičovských práv a povinností k maloletému Y..

34. Podľa § 37 ods. 2 písm. b) Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení: určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad

vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

35. Podľa § 37 ods. 7 Zákona o rodine, súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením.

36. Podľa § 37 ods. 8 Zákona o rodine, súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

37. Kolízny opatrovník navrhol uložiť rodičom výchovné opatrenie, a to dohľad nad výchovou dieťaťa na dobu 1 roka, prokurátor Okresnej prokuratúry Skalica sa k návrhu pripojil. Rodičia sa k navrhnutému výchovnému opatreniu nevyjadrili. Súd preto nariadil nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad, ktorý bude súd vykonávať za súčinnosti úradu práce, sociálnych vecí a rodiny z dôvodu, že je potrebné po dobu 12 mesiacov monitorovať, či matka dokáže i naďalej riadne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa.

38. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

39. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

I. Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie zo strany matky, otca, starej matky, okresného prokurátora a kolízneho opatrovníka, pretože sa títo účastníci vzdali práva podať odvolanie po jeho vyhlásení v zmysle § 368 C.s.p.

II. Proti rozsudku má právo podať odvolanie starý otec v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Exekúciu vykoná exekútor, ktorého na vykonanie exekúcie poverí súd (§ 55 zák. č. 233/1995 Z. z. v spojení s § 48 zák. č. 233/1995 Z. z.).